

تغییرات شاخص ها و وزن ها در نظام رتبه بندی وبومتریکی ۲۰۱۲

در حال حاضر فعالیت هایی به منظور تغییر طرح اصلی رتبه بندی برای نسخه بعدی (ژانویه ۲۰۱۲) انجام گرفته است. از جمله تغییراتی که برنامه ریزی شده عبارتند از:

- ادغام دایرکتوری و رتبه بندی، بنابراین تمام دانشگاهها (20,000) با رتبه شان نشان داده خواهند شد.
- سیستم جدید محاسبه رتبه بندی آزمایش خواهد شد. شاخص ها و وزن آنها در نمودار زیر معرفی شده اند.

فقط دانشگاه هایی که یک دامنه مستقل دارند در رتبه بندی در نظر گرفته می شوند. اگر موسسه ایی بیش از یک دامنه اصلی داشته باشد، دامنه های دیگر تجزیه و تحلیل خواهند شد اما تنها بهترین رتبه منتشر می شود، حتی اگر این دامنه جدید (جاری) و یا ارجح نباشد.

لیست جدید شاخصها و وزن نظام رتبه بندی WEBOMETRICS در سال ۲۰۱۲

وزن		شاخص
۵۰٪	۱۰٪	امتیاز در scimago
	۵٪	اسکولار
	۱۵٪	فایل های غنی
	۲۰٪	صفحات وب
۵۰٪	۲۰٪	پیوند
	۳۰٪	فاکتور G

شاخص های وبومتریکی

شاخص‌های وب‌متریک به این دلیل بوجود آمده‌اند که میزان توجه موسسات را به نشر اینترنتی نشان دهد. بنابراین دانشگاه‌های با کیفیت آموزشی بالا ممکن است به دلیل عدم تمایل به سیاست‌های انتشار اینترنتی، در این نوع رتبه‌بندی رتبه مورد انتظار خود را بدست نیاورند. در عین حال موسسات آموزش عالی و مراکز تحقیقاتی کشورهای در حال توسعه در این روش رتبه‌بندی، با قرار دادن دستاوردهای علمی خود بر روی اینترنت می‌توانند وضعیت بهتری پیدا کنند چرا که ممکن است نسبت به دانشگاه‌های تراز اول دنیا بسیار فاصله داشته باشند اما با این روش می‌توانند وضعیت خود را بهتر نمایان کنند .

در این نظام رتبه‌بندی واحد تحلیل وب‌گاه دانشگاه یا موسسه مربوطه است. بنابراین تنها دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی با دامنه وب مستقل را مورد توجه قرار می‌دهد. اگر نهاد یا سازمانی، بیش از یک دامنه اصلی داشته باشد، دو یا چند آدرس آن مورد بررسی قرار می‌گیرد.

شاخص‌های مورد محاسبه در این رتبه‌بندی شامل چهار معیار زیر است:

Criteria	Indictor	Sources	Weight
Size	Number of Pages	Google, Yahoo, Live	20%
	Number of Rich Files	Google	25%
	Number of Papers	Google Scholar	15%
Visibility	Number of External Links	Google, Yahoo, Bing	50%

- اندازه و حجم وب سایت موسسه (Size) وزن ۲۰٪
تعداد صفحات موجود در وب سایت موسسه یکی از شاخص‌های موثر در ارزیابی وب‌متریک دانشگاه‌هاست. در این قسمت شاخص‌های مربوط به اندازه یا حجم اطلاعات موجود بر روی وب سایت قرار می‌گیرند. این شاخص‌ها عبارتند از:
 - تعداد صفحات وبی دانشگاه یا مرکز پژوهشی
 - دامنه واحد، همه سایت‌های زیر مجموعه دانشگاه باید زیر مجموعه دامنه دانشگاهی خود باشند چراکه دامنه‌های متفاوت در رتبه بندی لحاظ نمی‌شود.
 - تعداد زیر دامنه‌های مستقل وب سایت
 - توانایی در تولید الکترونیکی دانش (شامل دسترسی به مقالات بین المللی و مجلات بین المللی) و دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی مهم داخلی و خارجی از طریق وب-سایت دانشگاه-ها
 - ارائه برنامه‌های آموزشی الکترونیکی در وب-سایت دانشگاه-ها

تعداد صفحات وب‌سایت هر موسسه به صورت جستجو از طریق جستجوگرهایی (Search Engine) مانند Google ، Yahoo ، Live Search و Exalead محاسبه می‌شود. تعداد صفحات بازبازی شده توسط هر جستجوگر سپس به روش لگاریتمی بر مبنای حداکثر یک تراز شده و نمره مربوطه محاسبه می‌شود. از آنجا که نتایج بازبازی شده در هر جستجوگر متفاوت از دیگری است، مقادیر حداقل و حداکثر تعداد صفحات بازبازی شده توسط این چهار جستجوگر حذف شده و برحسب جمع مقادیر باقیمانده، رتبه‌ای به موسسه مربوطه اختصاص می‌یابد.

2. شاخص رویت‌پذیری (مشاهده‌پذیری (Visibility) (با وزن ۵۰٪):
 صرف وجود وب سایت در یک دانشگاه یا موسسه تحقیقاتی و وجود صفحات متنوع و متعدد در آن دلیل بر وجود امکان دسترسی به منابع موجود در وب سایت آن موسسه و یا مرکز تحقیقاتی نیست. قابلیت جستجوپذیری صفحات وب یک دانشگاه از طریق جستجوگرهای وبی (Search Engine) و امکان بازیابی منابع موجود در وب سایت یک دانشگاه با کمک این ابزارهای جستجو که تحت عنوان شاخص Visibility از آن یاد میکنند، دومین شاخص در حیطه شاخص‌های رتبه‌بندی وب‌متریک یا وب‌سنجی است. یکی از معیارهای اندازه‌گیری این شاخص تعداد پیوندهای (لینک‌های) داده شده به صفحات وب سایت موسسه توسط دیگر سایتهاست. به عبارت دیگر چندبار به صفحات این موسسه یا مرکز تحقیقاتی در وب سایت‌های دیگر ارجاع شده است. این شاخص اصطلاحاً تحت عنوان In Link بیان میشود. روش نمره‌دهی این شاخص نیز محاسبه تعداد کل پیوندهای خارجی یا همان In Linkها به صفحات وب موسسه مذکور از طریق جستجوگرهای Yahoo، Live Search و Exalead است که در نهایت نتایج براساس مقیاس لگاریتمی نرمال شده و مورد مقایسه قرار گرفته، مبنای رتبه‌بندی قرار می‌گیرند. به طور خلاصه شاخص‌های زیر در قابلیت مشاهده یا (Visibility) موثرند:

- تعداد External inlink های که در سایت‌های دیگر به سایت دانشگاه مورد نظر داده‌اند.
- تنوع لینک‌ها (تعداد لینک‌های داخل وب سایت دانشگاه)
- رتبه صفحه که شامل وزن لینک‌های مرتبط به آن می‌باشد.
- تعداد self link های وب سایت دانشگاه
- وب سایت‌های دانشگاهی کشور حداقل می‌بایست دو زبانه باشند زیرا سنجش معیارهای اصلی رتبه اغلب وابسته به زبان انگلیسی است.
- فاکتور G که عبارت از رتبه‌بندی وب دانشگاه‌ها براساس شمارش تعداد لینک‌های دریافتی وب سایت دانشگاه مربوطه از وب سایت‌های سایر دانشگاه‌ها، با استفاده از موتور جستجوی گوگل G Factor. در واقع شاخص محبوبیت یا اهمیت وب سایت هر دانشگاه از دیدگاه سایر موسسات علمی است. این شاخص به بررسی دانشگاه از طریق وب سایت می‌پردازد. فاکتور G مرکزیت وب سایت دانشگاه را در شبکه وب سایت‌های دانشگاهی اندازه می‌گیرد.

• لینک بازگشت به وب سایت دانشگاه

3. تعداد فایل‌های غنی اطلاعاتی (Rich Files) با وزن ۲۵٪

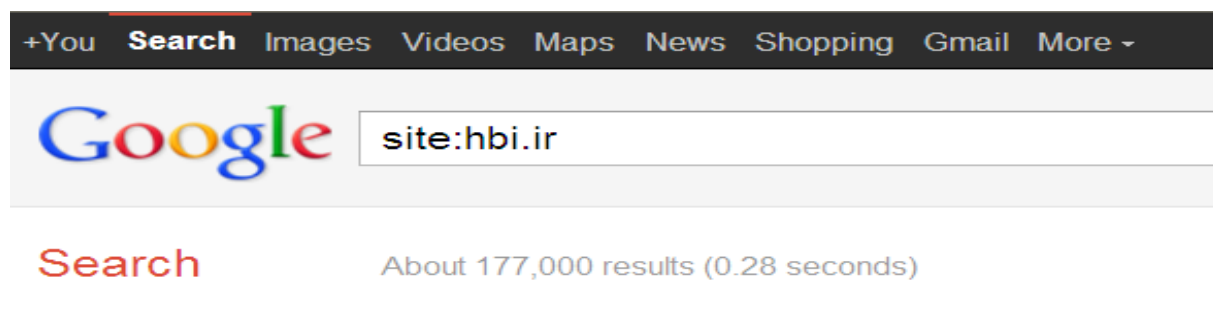
- بیشک وجود منابع اطلاعاتی در قالب فایل‌های الکترونیک بر روی وب سایت هر موسسه میتواند دلیلی بر غنای علمی آن موسسه و حجم تولید دانش توسط آن موسسه باشد. بدین ترتیب شاخص سوم در حیطه شاخص‌های رتبه‌بندی وب‌متریک موسسات آموزش عالی، تعداد فایل‌های علمی مرتبط با پسوند PDF، PS، DOC و PPT موجود در وب سایت مرکز مربوطه است. به هر حال انتشار نتایج علمی به صورت الکترونیک به یکی از سه شکل فایل‌های PDF، Word و یا اسلایدهای Power Point صورت می‌گیرد. در این قسمت شاخص‌های مربوطه عبارتند از:
- صفحات شخصی محققان: این شاخص شامل تعداد و عناوین مقالات، تعداد کنفرانس‌ها ارائه شده، تعداد پیش‌نویس‌ها، تعداد فایل‌های داده‌ای خام می‌باشد.
 - انبارها (شامل تعداد انبارهای موضوعی)
 - تعداد hosting های تخصیص یافته از دانشگاه
 - تعداد منابع و مواد آموزشی مربوط به دانشجویان
 - گزارشات سازمانی
 - تعداد کتابخانه‌های الکترونیک که این معیار خود شامل تعداد موجودی‌های الکترونیک کتابخانه به تفکیک پایان نامه، طرح پژوهشی، نقشه‌ها و (....) می‌باشد.
- بر همین اساس تعداد فایل‌های مرتبط علمی، موجود در وب سایت موسسه بر حسب نوع فرمت مربوطه از طریق جستجوگر Google شمارش شده و در نهایت پس از تبدیل به یک توزیع لگاریتمی، نرمال و مبنای محاسبه برای رتبه‌بندی قرار می‌گیرد.

4. تعداد مقالات بازیابی شده از طریق جستجوگر علمی (Scholar) Google Scholar با وزن ۱۵٪

- جستجوگر علمی Google یا Google Scholar امکان بازیابی و محاسبه تعداد مقالات و ارجاعات صورت گرفته به هر موضوع را فراهم نموده و براساس شاخص فوق مجدداً وب سایت‌ها رتبه‌بندی و ارزیابی میشوند. در رتبه‌بندی ژانویه ۲۰۱۱ وب‌متریکس، ترکیبی از مقالات منتشر شده موسسه در پنج سال منتهی به سال رتبه‌بندی یعنی سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۰ بر اساس جستجو در Google Scholar و نیز تعداد مقالات دانشگاه مربوطه در پنج سال منتهی به سال رتبه‌بندی محاسبه شده در نظام رتبه‌بندی Scimago SIR مبنای محاسبه قرار خواهد گرفت. پس از محاسبه رتبه وب سایت هر موسسه برای شاخص‌های چهارگانه فوق نمره و رتبه کلی موسسه مذکور محاسبه می‌شود.

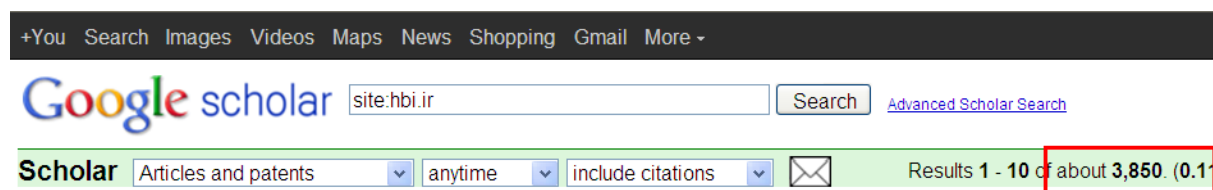
برای محاسبه اندازه در سایت Google: Site:domain university

مثال: site:hbi.ir

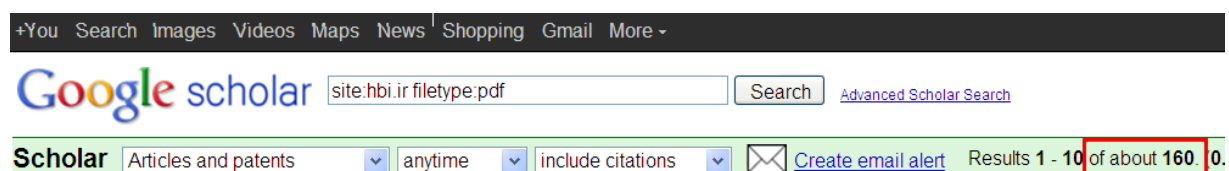
برای محاسبه اسکولار در Google scholar: Site:domain university

مثال: site:hbi.ir

برای محاسبه فایل های غنی در سایت Google scholar: Site:domain university filetype:pdf

مثال: Site:hbi.ir filetype:pdf

برای محاسبه ترافیک سایت و پیوندها در سایت Alexa در بخش site info دامنه سایت را وارد می کنید.

میزان رتبه ترافیک و پیوندها مشخص می گردد.